

De Saamwerker

Orgaan van de bond
van Christelijke
Gereformeerde
Mannenverenigingen
in Nederland

80ste jaargang
maart 2023

Mannenbond
CGK

1

PAGINA IN DIT NUMMER:

- 2 Van de voorzitter
- 3 Meditatie
- 5 Bijbelstudie Hosea 3 & 4
- 8 Overlijdensberichten
- 9 Door de wereld gaat een Woord 6
- 11 Nieuws uit Veenendaal
- 12 Vragen staat vrij
- 13 Verontschuldigingen
- 14 Voor u gelezen Crisis der Geref. Gezindheid
- 18 Dagboek van een bijbel
- 19 Sprekers themadagen 2023
- 19 Boekbespreking

Colofon

**Uitgave van de Bond van Christelijke
Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland**

Internet: www.mannenbond-cgk.nl

Verschijnt 4x per jaar

Volgende uitgave D.V. medio april

Commissie van redactie

A. Kok, Veenendaal
ds. C.J. Droger, Vlaardingen

Redactieadres

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon: 0318-529646
akok@kliksafe.nl

Secretariaat

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon 0318-529646
e-mail: administratie@mannenbond-cgk.nl
(voor boekrecensies, ledenadministratie e.d.)

Abonnement

Leden € 15,- per jaar
Niet-leden € 20,- per jaar
Losse nummers € 5,- per exemplaar
Postgiro NL23INGB0000992401 t.n.v.
Bond van Chr. Geref. M.V. te Zeist

© Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of uitgezonden, hetzij elektronisch, mechanisch door middel van fotokopie, microfilm, opname of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende op het auteursrecht.

Van de voorzitter

Afgelopen woensdagavond hadden we weer een bijeenkomst van onze mannenvereniging. We zaten met zijn zessen, drie broeders waren er verhinderd, in de conistorie van ons kerkgebouw en we luisterden naar een inleiding over het bloed in de Bijbel. We bedenken als bestuur nog steeds de onderwerpen voor onze leden en zij werken die dan trouw uit. Het is bij ons nog steeds een vruchtbaar concept.

We hadden een uitermate boeiende avond met elkaar. De broeder die de inleiding verzorgde, bracht een aantal prikkelende gedachten naar voren die ruime stof gaven voor een mooie discussie. Al pratend kwamen we ook uit bij het Apostelconvent in Handelingen 15 en kwamen we voor de vraag te staan of wat daar aan de heidenchristenen wordt opgedragen ook nog voor ons geldt. Een aantal boeken uit de kerkbibliotheek kwam op tafel en samen zochten we naar de betekenis van dit Bijbelgedeelte voor vandaag. Voor dat we het wisten, was het 22:00 uur en moesten we de avond afsluiten. We zongen een psalm en de inleider eindigde met gebed.

Toen ik naar huis liep, dacht ik: de mannenvereniging blijft een mooi instituut om met het Woord van God bezig te zijn. Het bouwt en bindt, sticht en steunt. Ik hoop dat dat ook uw ervaring zal zijn in de komende tijd. Ik wens u in de rest van het seizoen gezegende avonden toe rond het altijd weer nieuwe en verrassende Woord van God.

Een liefdevolle groet, broeders!
Ds. C.J. Droger

1 Koningen 10:1 ‘Toen de koningin van Sjeba het gerucht over Salomo in verband met de Naam van de HEERE hoorde, kwam zij om hem met raad-sel sop de proef te stellen.’

Dat sommige mensen wereldberoemd zijn, daar kijken we niet van op. Zulke mensen zijn er gewoon. Denk aan sporthelden, leden van koningshuizen, topmannen van grote bedrijven. Wat wij minder goed kunnen voorstellen, is dat iemand vooral bekend staat om de God die hij of zij dient. Dat is iets wat een sportman of directeur privé houdt, of geacht wordt privé te houden. In de tijd van de Bijbel was dat anders. Ieder volk diende zijn eigen goden. Het waren immers de goden, zo dachten men, die voorspoed of onheil bracht. De koningen namen daarbij een bijzondere plaats in. Zij werden gezien als aardse vertegenwoordiger van de goden. Op deze manier keken de heidenen ook naar Israël. Ze wisten dat in Israël de HEERE werd gediend; de God zonder beeld of afbeelding. En ze hoorden van de bijzondere relatie tussen de HEERE en koning Salomo. Deze koning Salomo had meer gaven van zijn God ontvangen dan welke aardse koning dan ook. Naast rijkdom en vrede zelfs een bijzondere gave van wijsheid. In de ogen van de heiden leek het wel of de God van Israël meer kon geven dan welke god dan ook.

De stroom van geruchten over koning Salomo en zijn God bereikt de koningin van Sjeba. Het houdt haar zo bezig dat ze besluit op staatsbezoek te gaan. Ze had veel vragen waar haar raadgevers en wijzen geen antwoord op wisten. Zou koning Salomo haar kunnen helpen? Zou de HEERE, de God van koning Salomo, wijzer zijn

dan haar goden? Ze is niet teleurgesteld geraakt. Integendeel. Ze zegt tegen Salomo: ‘U hebt wat uw wijsheid en welstand betreft het gerucht dat ik gehoord had, overtroffen.’ En ze prijst ook de God van Salomo: ‘Geloofd zij de HEERE, uw God, Die behagen in u heeft gehad door u op de troon van Israël te zetten!’ We lezen niet dat ze deze God persoonlijk als haar God erkent. Zoals Ruth eens tegen Naomi zei: ‘Uw God is mijn God.’ We lezen ook niet iets van haar voornemen om voortaan deze God alleen te dienen, zoals Naäman later tegen Elisa zou zeggen: ‘Uw dienaar zal geen brandoffer of slachtoffer meer brengen aan andere goden, dan alleen aan de HEERE.’ Of haar bezoek wel of niet tot eeuwig heil geworden is weten we daarom niet zeker, al hebben we daar wel hoop op. Ook omdat de Heere Jezus later de houding van deze koningin prijst (Luk.11:31): ‘Zij is gekomen van de einden der aarde, om de wijsheid van Salomo te horen.’

Het was voor de koningin van Sjeba een maandenlange reis geweest. Een afstand van ongeveer 2000 km, grotendeels door woestijngebied, moest worden overbrugd. Zij heeft er ontzettend veel voor over gehad om meer te horen over deze koning en zijn God. Daarom zal zij door haar voorbeeld de mensen die de Heere Jezus niet hebben opgezocht, straks veroordelen. Dat is aangrijpend. Wij kunnen zelfs veel kennis hebben van de Heere Jezus, terwijl ons hart er niet naar verlangt Hem echt te leren kennen. Wij hebben soms veel over

voor onze wintersport- of zomervakanties. We rijden daarvoor misschien wel meer dan 2000 km. Daar maken we graag tijd voor vrij. Hoe verhoudt zich dat met onze inspanningen om Gods wijsheid te leren kennen? En dan te bedenken dat wij veel meer over Hem hebben gehoord, en telkens weer horen, dan alleen wat geruchten. De Heere Jezus overtreft koning Salomo immers op alle fronten. Bij Hem is rijkdom, vrede en wijsheid in ongeken- de mate aanwezig. Ja, Jezus Zelf is de hoogste Wijsheid waarmee God Zich ons bekend maakt. Wie Hem kent, kent ook God de Vader. Wie Hem kent, deelt in Zijn wijsheid.

Wie de Heere Jezus kent, staat er dan natuurlijk ook om bekend. Net als Salomo bekend was als de door God gezegende koning. Hoe spreken onze collega's en bure- nen in de straat over ons? Als iemand die het gemaakt heeft in het leven, of er het beste van probeert te maken, of als iemand die met de HEERE leeft?

Hosea 3 & 4

Ds. D. van der Wal

Hosea 3

Verkocht (vers 1)

Hoofdstuk 3 begint een beetje raadselachtig. Het lijkt wel heel veel op hoofdstuk 1 maar het is toch ook weer anders. Want Hosea krijgt opnieuw een opdracht van God. Ga opnieuw, bemin een vrouw die bemind wordt door haar levensgezel, maar overspel pleegt. Hosea moet opnieuw zijn eigen vrouw Gomer opzoeken en in huis terugnemen, ook al loopt zij achter andere mannen aan. Gomer heeft haar eigen identiteit verspeeld door haar overspel. Ze kan niet langer de vrouw van Hosea genoemd worden. Het volk Israël dreigt dus haar eretitel volk van God kwijt te raken door haar gedrag. Die rozijnenkoeken aan het einde van vers 1 werden gebruikt bij maaltijden ter ere van de afgoden zoals Baäl. Gomer is het niet langer waard om de vrouw van Hosea genoemd te worden. Zelfs haar naam komt niet meer naar voren, maar dat betekent niet dat Hosea haar mag loslaten. Integendeel! Hij moet op zoek gaan. Dat is toch onvoorstelbaar. Nou precies, en zo is het ook onvoorstelbaar dat God nog met mensen zoals jij en ik bezig wil zijn, en toch doet Hij dat! Hosea gaat op zoek, net zoals God zoekt. Maar Hosea krijgt zijn vrouw niet zomaar mee, hij moet haar loskopen.

Vrijgekocht (verzen 2-4)

Want Gomer had Hosea achtergelaten en ging de wijde wereld in. Van het ene feest naar het andere. Van de ene man naar de ander. Het was een hard leven. Zo hard dat zij zichzelf niet langer in leven kan houden tenzij ze drastische stappen onderneemt. Ze verkoopt zichzelf, als

slavin. Ze wilde vrij zijn, maar nu was ze gebonden als wat. Dat is wat de zonde met ons doet, het verleidt ons en maakt ons tot slaven. Hoe moet dat voor Hosea geweest zijn? Wat doet Hosea als hij zijn vrouw gevonden heeft? Hij gaat haar bevrijden door haar los te kopen. Het Hebreeuwse werkwoord dat hier gebruikt wordt, dat betekend zoiets als afdingen, pingelen. Dat is wat Hosea doet. Niet omdat zijn vrouw niet meer waard is, maar omdat hij niet meer heeft. Dat kun je ook zien in de prijs die hij betaalt. Want hij betaalt met geld maar ook in natura. Hij schraapt als het ware alles bij elkaar. Het moet uit alle hoeken en gaten komen. Met 15 zilverstukken en anderhalf homer gerst, dat is ongeveer tussen de 400 tot 600 liter. Het is voldoende om zijn eigen vrouw weer terug te kopen. Het is toch bizar als je er over nadent. Maar dat is nou precies wat de Heere ook doet. Hij koop terug wat eigenlijk al van Hem is. Er hangt een prijskaartje aan Gomer. Maar ook aan Gods kinderen. Niet dertig zilverstukken, zelfs niet 300 maar het bloed van de Heere Jezus.

Bekeerd (vers 5)

Eindelijk is het zover. Hosea heeft Gomer vrij gekregen en ze komt weer thuis. Maar wat doe je dan? Ze kunnen niet zomaar de draad oppakken. Daarom krijgt ze als het ware huisarrest. Ze moet beseffen hoe verkeerd ze zelf bezig is geweest én hoe groot de liefde van Hosea voor haar is. De Heere laat Hosea de lijn doortrekken naar het volk Israël, dat zie je in verzen 3 en 4. Het volk Israël zal straks in ballingschap moeten. Een tijd lang zonder koning,

zonder Godsdienstige zaken en zonder afgoden. Als straf maar nog veel meer als een instrument. Want die tijd van stilte zou Gods volk moeten gebruiken om zich te bezinnen. Zoals het verloren schaap dat doorkrijgt dat het zonder de Goede Herder hopeloos verloren is. En wat is het doel? Daarover lezen we in vers 5. Daarna zullen de Israëlieten zich bekeren, en de HEERE, hun God, zoeken en David, hun koning. Zij zullen zich in diep ontzag tot de HEERE en Zijn goedheid wenden, in later tijd. Wat opvallend is aangezien koning David op het moment dat Hosea dit zegt al geruime tijd overleden is. Er wordt hier naar de toekomst gekeken als God een nieuwe koning zal geven, een waardige opvolger van koning David. De Heere Jezus, ook wel de Zoon van David genoemd. Hier in vers 5 gaat de deur naar het Nieuwe Testament al op een kiertje.

Hosea 4

1. Wat bedoelt Hij?

Israël lijkt wel een hopeloos geval. Alsof een auto bij de APK keuring staat die uit elkaar valt als je er naar kijkt. Hosea 4 is dan het APK rapport. Dit is er niet goed en dat mist. Het begint al in vers 1, er is geen trouw en geen barmhartigheid. Wat er wel is? Kijk maar naar vers 2. Vloeken, liegen, stelen en moorden. De kern van het probleem wordt door God in vers 6 aangegeven. Mijn volk is uitgeroeid, omdat het zonder kennis is. Drie keer wordt er in dit hoofdstuk gesproken over kennis. Aan het einde van vers 1. In vers 6 dus en in vers 14. Maar wat bedoelde Hosea? Was het probleem van Israël in die tijd dat ze niet wisten wat er in Numeri 3 of 2 Koningen 8 stond? Het woord kennen of begrip in het Hebreeuws heeft hier meerdere lagen. De eerste laag is verstandelijk met je hoofd

kennen. De tweede laag die daarbij hoort is dat die kennis in je hoofd jouw hart raakt en in beweging zet. Vroeger kende we dat ook in het Nederlands. Al dan een jongen en een meid verkering kregen werd er wel gezegd dat “kennis aan elkaar gekregen hebben”. Dan bedoelde je niet alleen dat van elkaar weten hoe ze heten of hun leeftijd, dat ook. Maar ook dat hun hart geraakt was en in beweging kwam. Deze twee lagen samen vormen de kennis waar God hier over spreekt. En daar gaat het nu juist mis. Ze weigeren te luisteren naar Wie God is en wat voor gevolgen dat heeft voor hun leven. Maar zonder die kennis gaat het volk verloren. Te midden van alle drukdoenerij waar we in de kerk mee bezig zijn mag dit ons stilzetten. Hoe staat het met onze doorleefde kennis van God. Dat je merkt dat God is zoals Hij zegt dat Hij is in Zijn Woord. Dan heb je twee dingen nodig. Kennis van Gods Woord en met Hem door het leven gaan, anders lukt het je niet.

2. Hoe is dat gekomen?

Maar hoe kan dat dan, dat een volk als Israël zo de weg kwijtraakt? God legt in Hosea 4 de vinger op de zere plek. De hoofdschuldigen zijn de priesters, de geestelijke leiders van het volk in die tijd. Kijk maar naar vers 4. Het volk is het bewijs van het slechte werk dat de priesters hebben gedaan. Economisch gezien ging het koning Jerobeam in die tijd voor de wind maar dat is geen garantie voor een rijker geestelijk leven. De priesters zouden op de rem moeten trappen maar dat hebben ze niet gedaan. Ze hebben hun eigen eer gezocht i.p.v. de eer van God te dienen. En ze eten van de zonden van het volk. Kijk maar naar vers 8. In die tijd was het zo dat je als priester een deel van het offer dat de mensen bracht zelf mocht opeten. Nu is het voor een priester een koud kunstje

om een iets groter stuk vlees voor jezelf te reserveren dan de bedoeling was. En als er meer zonde was, waren er meer offers en had je als priester meer te eten. Ze smullen ervan, letterlijk en figuurlijk. En wat moet er dan van het volk terecht komen? Zo priester, zo volk. Andersom geldt natuurlijk hetzelfde. Want er was blijkbaar ook niemand die de vinger opstak en zei: Volgens mij klopt dit niet.

Nu is het makkelijk om te wijzen. Het is beter om in de spiegel te kijken. De priesters in Hosea's tijd laten ons zien hoe het niet moet. En dat zet de deur open naar iemand die het wél goed doet. Een priester die wél trouw is aan Gods woord en die tot in de puntjes uitvoert. Een grote hogepriester die niet bezig is met Zichzelf maar gericht is op de Hemelse Vader. Wat de priesters hier nalaten is dat wat de Heere Jezus straks perfect zal volbrengen.

3. Wat zijn de gevolgen?

Maar wat zijn dan de gevolgen als er geen kennis meer is? Het volk en de priesters gaan niet vrijuit. De priesters zullen gestraft worden. Kijk maar naar vers 10. Ze zullen wel eten van al die offers die gebracht worden maar ze hebben nooit genoeg, het zal ze nooit vullen. En het volk? Ze dwalen rond. In vers 12 en 13 wordt er gesproken over speciale bomen en bergen die ze gebruiken om de afgoden te dienen. Op die plekken werd er geofferd aan de afgod Baäl om zo te proberen een succesvolle oogst binnen te krijgen. Het is bizar als je erover na denkt, dat het volk de Levende God heeft ingeruild voor een stuk hout of steen... En ze zien het niet eens. Ze zijn, zoals God het in vers 16 zegt, als een koe die tegenstribbelt. Dat is wat die gebrek aan kennis met je doet. Maar het is nog niet te laat. Al gaat Israël rap achteruit, Juda kan nog koers houden. Dat is ook wat God zegt in vers 15. Juda in het zuiden

wordt opgeroepen om de grote broer in het noorden links te laten liggen. Want waar je mee omgaat wordt je mee besmet. Zelfs de bijzondere plaatsen met zulke rijke, godsdienstige geschiedenis zoals Gilgal en Beth-Aven moeten maar gemeden worden. Het is een woordspeling van Hosea. Hij bedoelt Beth-El, huis van God. Dat is de plek waar Jakob God ontmoette. Hosea verandert het in Beth-Aven, dat betekent zo iets als huis van goddeloosheid of huis van slechtheid. Plaatsen waar God zo tastbaar aanwezig was zijn besmet geraakt door de goddeloosheid en afvalligheid van Israël. Dat is wat de Heere bedoelt in vers 19 als het gaat over de wind. God zal het volk als door de wind laten wegblazen in de ballingschap. Daarin zit voor ons ook een les. Hoe vaak komen wij in situaties, of brengen wij onszelf op plekken waarvan we merken: Dit brengt mij verder bij de Heere Jezus vandaan. Durven we dan te kiezen?

Het lijkt in Hosea 4 zo donker, alsof al het licht is verdwenen. Zo lijkt het, maar als je beter kijkt zul je lichtpuntjes ontdekken. Kijk maar eens naar vers 16. Lees eens verder in dat vers. Nu zal de HEERE hen weiden als een lam in het ruime veld. Alleen al die Naam, HEERE in hoofdletters. Dat is de Naam van het verbond. Die Naam is op zichzelf genomen al een teken, als een vuurtoren in de nacht. En de HEERE gaat zijn volk nog weiden. Hij gaat Zijn volk achterna, luisterend of Hij iemand hoort roepen om hulp. Of er iemand is die tot inkeer komt. Op dat gebied is er niet veel veranderd, goed we zitten niet in gevangenschap in een ander land. Ook in onze wereld is veel donkerheid. Maar midden in die donkerheid is er voor Gods volk dat ene lichtpunt, God waakt over ons als een goede Herder die over zijn kudde waakt.

Gespreksvragen

1. Het begin van Hosea 3 vertelt ons over de wonderlijke zoektocht van Hosea naar zijn weggelopen vrouw Gomer. Wat heeft dit beeld ons te zeggen en wat kunnen/moeten wij hiermee?
2. Aan het einde van Hosea 3 krijgt Gomer “huisarrest”, zo zet de Heere Zijn volk stil. Zou dat in onze tijd ook nog kunnen? Waarom wel/niet?
3. In Hosea 4 wordt het volk meerdere keren verweten dat zij de “kennis” missen. Om wat voor soort kennis gaat dit? En hoe is het nu met ons “kennisniveau” gesteld?
4. We zien in dit gedeelte de wisselwerking tussen het volk en de priesters, beiden zijn ze aansprakelijk voor de geloofsafval. Wij leven in een hele andere tijd, dus wat moeten/kunnen wij met deze observatie?
5. Op welke manier moeten wij keuzes maken, zoals het volk in Hosea 4 dat moet, voor wat betreft de plekken waar wij komen en welke gevolgen dat heeft of kan hebben voor ons geloofsleven?
6. De verbondsnaam HEERE spreekt boekdelen aan het einde van Hosea 4. Hoe is dat in uw leven?

Overlijdensberichten

Openb.14:13:

'Zalig zijn de doden die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten van hun inspanningen, en hun werken volgen met hen'.

Het bestuur van de Christelijke Gereformeerde Mannenvereniging 'Calvijn' te Veenendaal-Pniël heeft met ontroering kennis genomen van het overlijden van broeder

Teunis van Deelen

op 24 december 2022
in de leeftijd van 78 jaar

en van broeder

Klaas Bokma

op 14 januari 2023
in de leeftijd van 91 jaar

Vele jaren bezochten zij trouw onze verenigingsavonden. Br. Van Deelen was ook jaren bestuurslid. Wij denken daar met dankbaarheid aan terug. Nu zij in Christus zijn ontslapen, wensen wij hun gezin en verdere familie Gods troostvolle nabijheid toe.

Namens het bestuur en de leden,

A. Kok, voorzitter

B. Coster, secretaris

Veenendaal, februari 2023

Door de wereld gaat een Woord (6)

Handelingen 17

Dit hoofdstuk geeft ons drie plaatsen weer, waar het Evangelie gebracht is in Europa, namelijk in Thessalonica, Berea en Athene.

Thessalonica

A. De havenstad van de Romeinse provincie Macedonië. (het huidige Saloniki). Het was een vrije staat: men hoefde geen belasting te betalen en het mocht zijn eigen staatsinrichting behouden zonder Rome. Men moest dan wel Rome te vriend houden.

B. Er was daar een synagoge. Ook hier, evenals in Antiochië, mag hij op drie sabbatten de Schriften uitleggen en Christus prediken, Hem aantonende op grond van de O-Tische Schriften. Hij liet zien dat wat in het O.T beloofd was m.b.t. de Christus in Jezus vervuld was. In vers 3 wordt Paulus heel persoonlijk door in de ik-vorm te spreken.

C. Er kwam vrucht op de prediking:

3 soorten bekeerlingen:

1. Een aantal Joden geloofde dat Jezus was de Gezalfde, zoals deze in de Schriften was beloofd.
2. Godvrezende Grieken (sympathisanten van de Joodse godsdienst, maar zonder besnijdenis).
3. Van de voornaamste vrouwen, (13:50) (Het Jodendom heeft heeft met name op niet-Joodse vrouwen grote aantrekkingskracht uitgeoefend).

D. Tegenstand. De Joden gebruikten eigenlijk wat straatvolk (denk aan Psalm 2), dat rondstroomde (schreeuwden) dat Paulus etc. leerde dat men niet de keizer maar een zekere koning Jezus moesten gehoorzamen.

Ds. A.K. Wallet

E. Een zekere Jason wordt dan de dupe van het oproer, waarschijnlijk heeft Paulus hier gelogeerd (Rom.16:21). Tegen betaling worden de zendelingen vrijgelaten. Men wilde absoluut geen hetze tegen Rome.

Berea

Men moest maken dat men wegkwam en vluchten vanuit Thessalonica naar Berea, zo'n 80 km verder. Men moet wel veel kracht van God ontvangen hebben om zulke reizen te maken.

Van de Joden in Berea lezen we ook dat zij de Schriften onderzochten. Geen wonder dat ook M.V's de naam Berea dragen. Het blijken in Berea 'beschaafde mensen' te zijn, anders dan die van Thessalonica, die mensen van het slechtste soort in de arm namen. Ook in Berea kwamen er tot het geloof. Zeker ook hier weer strijd, met name door tegenstanders die uit Thessalonica gekomen waren naar Berea en de verkondiging van het Evangelie, met name Paulus en zijn begeleiders, verdacht maakten. Die vertrokken daardoor en kwamen terecht in Athene. Maar Silas en Timotheus bleven er nog even. Werk genoeg en God zorgt ervoor dat Zijn werk doorgaat.

Athene

In Athene wacht Paulus de anderen op. Ondertussen maakt hij kennis met deze stad en haar godsdienst. Verwonderlijk is de bijzondere aanpak van Paulus. Het is in feite de eerste keer dat hij zich rechtstreeks tot de heidenen wendt. Maar niet in een dorpje met wat hutjes

en modderpaadjes, maar in een stad met wetenschap, een rijke schat aan beelden, een groot stadion en theater, een geweldige architectuur en allerlei stadsvoorzieningen. Iemand heeft eens gezegd dat je in Athene eerder een god tegenkwam dan een mens. Zoveel afgodsbeelden stonden er. Omdat hier ook een synagoge was, ging Paulus zoals hij gewoon was eerst daarheen met het Evangelie en bewees uit de Schriften de gekomen Messias.

Maar bleef dat alleen zijn arbeidsterrein? Nee, heel mooi staat er dat hij ook iedereen aansprak die hij maar tegenkwam. Prachtig toch? Maar niet alleen de gewone man; hij raakte ook in gesprek met filosofen en voerde met hen gesprekken op de Areopagus (de hoogste plaats met spreekgelegenheid) met vertegenwoordigers van twee populaire filosofieën: van het Stoïcisme (men moest trachten in overeenstemming met de natuur te leven) en het Epicurisme (hun leer bestond in het krijgen van genot). In die gesprekken toonde hij dat hij wist waarover hij het had en dat hij hun filosofieën kende. Hij haalde zelfs uitspraken van hun leermeesters aan. In die gesprekken verkondigde hij hen Jezus en bleef niet steken in het weerleggen van hun filosofieën. De reactie was verschillend: sommigen noemden hem een praatjesmaker. In het kort komen in zijn prediking de hoofdzaken van Gods Woord aan de orde: Schepping, regering en bekering (van afgodendienst) en oordeel. En dat alles door Christus, Die God aangewezen heeft. Vrucht? Altijd! Er worden er een paar genoemd: iemand van het hoogste rechtscollege te Athene en een zekere Damaris en anderen met hen. Gods Woord zal nooit ledig wederkeren (vs.34). Houdt moed!

Gespreksvragen Thessalonica

1. Paulus preekt hier vanuit het O.T. de Christus. Kan dat vandaag ook gebeuren of kan dat alleen uit het N.T.?
2. Hoe wordt in vers 5 het ongeloof genoemd? Noemen we dat nog zo?
3. In vers 7 wordt een onderscheid gemaakt tussen de gehoorzaamheid aan de keizer of aan Jezus? Is dit wel een tegenstelling? Wanneer wel en wanneer niet?
4. Wat vindt u van de borgsom die Jason gaf? Betekent het, dat je niet altijd hoeft te lijden? Kun je het lijden afkopen?

Gespreksvragen Berea

1. In Berea woonden nette mensen. Is dat een prä voor de Evangelieboodschap?
2. In Berea is er de bereidheid om de boodschap van Paulus te onderzoeken. Staan wij ook open om het gehoorde te onderzoeken?
3. Wij zeggen: we staan op Schrift en belijdenis? Zijn dat twee verschillende zaken?

Gespreksvragen Athene

1. Paulus sprak iedereen aan die hij tegen kwam. Kunnen we daarvan leren?
2. Kunnen we zomaar een discussie met iemand aangaan of vereist dat ook een zekere kennis van de opvattingen van die persoon?
3. Paulus was geraakt toen hij al die afgodsbeelden zag. Zijn wij ook wel eens bewogen bij het zien en horen van wereldse uitingen?
4. Paulus spreekt ook over het oordeel dat Christus zal houden? Komt de oordeelsdag wel voldoende aan de orde bij ons, alsook de straf op de zonde?

Buiten schijnt prachtig de zon. En wanneer je de natuur goed bekijkt dat zie je her en der al 'nieuw leven' in de tuin. Zo wisselen de seizoenen steeds weer opnieuw.

Wat de verenigingsavonden betreft zijn we ook alweer over de helft van het seizoen. We hopen dat u goede, gezegende avonden uit de Hand van de Heere hebt mogen ontvangen. Graag wil ik langs deze weg het gebruik van de schetsen uit De Saamwerker stimuleren. De predikanten die ze schrijven besteden er veel tijd aan en we zijn hen er zeer dankbaar voor. Het bestuur probeert altijd een schets uit het OT en één uit het NT in ons blad te plaatsen.

Vanuit een vereniging is de vraag aan het bestuur gesteld om schetsen te plaatsen over de NGB of de Dordtse Leerregels. Hier zal binnen het bestuur over worden doorgesproken.

Vergeet u niet in uw zaterdag 4 november te reserveren voor onze bondsdag. Het onderwerp zal zijn: 'Als bidden moeilijker wordt'. Ds. A.Th. van Olst hoopt dit onderwerp voor ons in te leiden.

De oproep voor een nieuwe penningmeester heeft nog niet tot resultaat geleid. Vandaar een tweede plaatsing. We zien uit naar een reactie!

Tijdens onze bestuursvergadering heeft br. S.J. Roos aangegeven het bestuur in 2023 te willen verlaten. Dat betekent dat het bestuur op zoek moet naar een penningmeester.

Wanneer u iemand weet uit de achterban van de mannenbond, die u hiervoor geschikt vindt, dan verzoek ik u vriendelijk de naam aan mij door te geven: akok@kliksafe.nl

We wensen u allen persoonlijk en als vereniging Gods zegen toe.

Mannenbond
CGK

Een hartelijke groet, namens het bestuur
A. Kok (secretaris)

Nog even extra aandacht voor:

- De website: www.mannenbond-cgk.nl
- Uiterste inleverdatum kopij voor De Saamwerker nummer 2-2023: zaterdag 25 maart 2023.
- Bondsdag zaterdag 4 november 2023 te Ede.

Voor alle data geldt D.V.

Vragen staat vrij

Ds. A.K. Wallet

Vraag: Kunt u mij vertellen hoe heten onze kerken nu precies? Meestal zie je tegenwoordig als het gaat om de naam van onze kerken de afkorting vermeld: de CGK. We weten dan wat er mee bedoeld wordt. Maar als het voluit geschreven wordt zie je toch wel verschillen. In kerkbladen lees je dan wel iets over de christelijke gereformeerde kerken. Ja zeker, ook met allemaal kleine letters. Zo hoort dat tegenwoordig; zelfs de naam van de Allerhoogste God zie je met kleine letters geschreven. Alsof niet tot uitdrukking mag worden gebracht de eerbied die wij voor God hebben. Maar nu: hoe zit dat met de schrijfwijze van onze kerken? Schrijf en spreek je nu over de Christelijk Gereformeerden Kerken of over de Christelijke Gereformeerde Kerken?

Antwoord: Het is al een oude vraag die maar weinig meer gehoord wordt. Je leest soms: wat doet het er toe hoe je heet? Ik vond het altijd wel mooi dat we in Bunschoten de Christelijken werden genoemd. Dat komt heel dicht bij de kern. Een oude bekende onder ons (voor de ouderen onder ons zeker) was ds. J.H. Velema. Die man kon het klinkend uitspreken. Ik vergeet nooit de bondsdagen van de jeugd. Soms in een grote witte tent te Apeldoorn.

Hij was de opvolger van ds. Nieuwenhuijze. Ik was aanwezig toen hij de voorzittershamer overdroeg aan ds. Velema. Ds. Nieuwenhuijze zei: Hij is soms wel wat progressief, maar ook wel in de goede zin wat conservatief, bewarend als het gaat om

de wezenlijke zaken. Welnu die Velema zei in zijn aanspraak tot ons: Jongeren niet van de christelijk gereformeerde kerk, maar jongelui van de Christelijke Gereformeerde Kerken. En die 'e' werd duidelijk uitgesproken zoals hij het zeggen kon.

Waarom is dat zo belangrijk? Als je christelijk zegt, dan is het een bijwoord dat hoort bij gereformeerd. Hoe gereformeerd? nl. christelijk. U begrijpt wel dat dat niet de bedoeling is. Maar in onwetendheid wordt het door velen zo gebruikt. Het woord christelijke hoort echter bij kerk. Van welke kerk bent u lid? Van de christelijke kerk, nader aangeduid als de gereformeerde kerk.

Ik sprak iemand die ook nog uit zijn hoofd wist te vertellen wat Prof. van der Schuit had gezegd: De essentie komt hier op neer: Hij zag in de aanduiding 'christelijke'. Een duidelijke link naar het breed oecumenisch karakter van de CGK. Daarbij ging het hem om de verbinding met de christelijke kerk van oude tijden af. We staan met die 'e' bewust op de schouders van het verleden, We vormen geen sekte! Maar belijden op gereformeerde wijze de band met de breed christelijke traditie (tot zover Velema).

Er zijn namelijk ook wel kerken die niet gereformeerd zijn, zij missen bijvoorbeeld de belijdenis, zoals de H.C. en de NBG en de DL, waarin de wezenlijke zaken van ons geloof beleden worden. Daarom spreken we dus over de Christelijke Kerk, die een gereformeerd karakter heeft.

Verontschuldigen

Daarom is het maar geen stomme 'e', maar een die gehoord mag worden en zeker geschreven.

Heerlijk als we door genade een levend lid van die kerk mogen zijn, met of zonder 'e'. Juist in onze tijd hebben we bidders nodig die verstand van Gods werken hebben. Bidders: Uw werk o Heere, behoudt dat in het leven. O, Heilige Geest kom tot uw heerschappij.

Onlangs las ik een aantal verontschuldigen, die een predikant in zijn gemeente tegenkwam om op zondagen de erediensten niet bij te wonen. Hier volgen ze:

Ik kan niet zo lang stilzitten.
 Het is me te moeilijk.
 De liturgie bevalt me niet.
 Ik ga alleen als ik er behoefte aan heb.
 Ik ben teleurgesteld in kerkmensen.
 Er is geen warmte, geen liefde, geen
 gemeenschap in de kerk.
 We krijgen onder kerktijd visite.
 We willen het tv-programma niet
 missen.
 Ik krijg mijn man, mijn vrouw, mijn
 kind niet mee, dan ga ik zelf ook
 maar niet.
 Ik wil geen huichelaar zijn.
 Ik wil niet samen met die en die in
 de kerk zitten.
 Ik heb altijd zo'n slaap.

U ziet een hele rij! Staat uw verontschuldiging er ook bij of hebt u nog een andere? Weet u, voor mensen klinken al die verontschuldigen heel aannemelijk, zoals in Lukas 14 de drie verontschuldigen ook heel aannemelijk zullen hebben geklonken.

Maar de reactie van God is anders: toen werd Hij boos..... (vers 21). Waar twee of drie in Zijn naam bijeen zijn, wil Hij aanwezig zijn. Hoe zouden wij dan afwezig kunnen zijn?!

(Overgenomen uit de Herv. Kerkbode van Veenendaal)

Crisis der Gereformeerde Gezindheid

Er is op dit moment vele belangstelling voor wijlen ds. G. Boer. Het had in zijn leven altijd veel te zeggen. Een lezing van hem uit 1954 over de Geref. Gezindte heb ik een plaats gegeven in ons blad. A.K.

Een lezer stuurde een artikeltje, dat wijlen ds. G. Boer in 1954 schreef in *Sola Fide*, orgaan van de Calvinistische Studentenbeweging. Omdat we, met de brieveschrijver van mening zijn dat het stuk nog niets aan actualiteit verloren heeft nemen we het hier op. Het draagt de titel 'Crisis der Gereformeerde Gezindheid'. 'Dit artikel is geen wetenschappelijke beschouwing, maar — zoals gevraagd — mijn persoonlijke visie op de oorzaken van het verval en de mogelijkheden van het herstel van de Gereformeerde Gezindte, kortom een diagnose en een therapie van de kwaal.

Er is mijns inziens geen ander begin mogelijk dan het begin van de Apostel Petrus in 1 Petr. 4:17: want het is de tijd, dat het oordeel begint van het Huis Gods. De oordelen Gods beginnen dus immer bij de Kerk Gods en gaan van daaruit over de gehele wereld uit. Ongetwijfeld is het oordeel over het Huis Gods van een andere aard en opzet dan het oordeel over de ongelovigen, maar er is een verwantschap. Nog veel te weinig zijn wij doordrongen van de gevolgen van het oordeel over Kerk en volk in Nederland. De innerlijke vermolming van de grondslagen van Kerk en Staat, wordt nog veel te weinig opgemerkt. De profetische visie van Groen van Prinsterer wordt onder ons te weinig gevonden en zo deze wordt gevonden, is er geen gehoor en gezicht, niet alleen bij 'de liberalen', maar ook — en dat is erger — bij de nazaten van Groen.

Waarin bestaat dit oordeel in kern? In de onttrekking van de tegenwoordigheid des

Heren. De dringende en dreigende waarschuwing van Christus aan de gemeente van Efeze: Bekeer U en zo niet. Ik zal U haastig bijkomen en Uw kandelaar van zijn plaats weren, geldt ook ons!

Deze onttrekking van de tegenwoordigheid Gods is niet een zaak van één dag, maar een proces van eeuwen. De machtige impulsen van de Heilige Geest in de Reformatie zijn ondanks tijdelijke verheffingen en inzinkingen steeds minder geworden, waardoor de stofwolken van onze zonden steeds meer de hemel boven Nederland gaan bedekken. Uit velerlei werk óók in de Ger. Gez. is de dimensie van de Heilige Geest óf geheel óf ten dele weg.

Zonder dat wij de Reformatie gaan romaniseren mag gezegd worden, dat het leven uit de Heilige Geest uit hun leven en werken opspuit, zodat zij — in alle strijd en aanvechting — noch zichzelf noch anderen verveelden. Van ons geslacht moet gezegd worden, dat zich bij alle activiteit een geestelijke onmacht heeft gelegd, die verraadt, dat het met ons zelf niet in orde is.

Ik kan niet anders zien, dan dat God met Zijn geestelijke inwoning in Nederland en in de kerken op vertrek staat. Dat wil niet zeggen, dat er nog niet vele goede dingen zijn, dat er ook nu niet ware gelovigen zijn, dat er ook nu niet gemeenten zijn, waarin het vuur van de Heilige Geest brandt, maar dit wil zeggen, dat de Kerk Gods in Nederland tot 'een klein heiligdom' is geworden.

De openbaring van het verval brengt ons bij het gemis aan en het verdwijnen van de godsvrucht. Ook het woord Christelijk leven is te gebruiken, maar het woord godsvrucht is meer bijbels, wijst ons op het vol zijn van God en van Christus door de Heilige Geest.

Alle kerkelijke werkzaamheden, zowel behoudend als verwervend zijn met een opmerkelijke onvruchtbaarheid geslagen, omdat de bevindelijke gloed vanuit de krachtsbron van de Heilige Geest óf geheel óf ten dele wordt gemist.

Dientengevolge delen ook andere activiteiten: universitair, maatschappelijk, politiek en economisch in dezelfde geestelijke malaise.

De prediking (het centrum van alle gereformeerd leven) wordt steeds korter en objectiever. Dit is mijns inziens een duidelijk symptoom van de optrekkende richting van de inwoning Gods door dé Heilige Geest. Dit objectiveren kan ook in vele bevindelijke preken opgemerkt worden, waarin de toelidende weg tot Christus, de subjectieve toeëigening van het heil en de toestanden van de Christen, zodanig objectief worden voorgesteld, dat deze prediking op een andere wijze dezelfde leegte openbaart.

De gevolgen van deze onttrekking zijn funest. Wanneer de levende bediening van de Heilige Geest in en door de prediking wordt gemist, gebeuren er geen tekenen en wonderen meer door het heilig Kind Jezus, maar maakt een dodelijke gerustheid zich meester van de gemeente. Zonder de levende Christus worden wedergeboorte, verbond, verkiezing tot stellingen of onderstellingen gereduceerd of tot vormen van denken, waarin de religie is ondergegaan.

Er is een groot vacuum ontstaan. Het levend geloof is vaak meer uitzondering

dan regel. Het frui Deo van Augustinus is een vreemd geluid voor de kinderen van deze tijd, evenals de met de Heilige Geest doorademde Institutie van Calvijn, om niet te spreken van de Nadere Reformatie, die door velen (onbekend maakt onbemind) als valse bevindelijkheid en als een nadere deformatie wordt afgewezen.

Deze leegte wordt op allerlei wijzen gevuld. Lezingen over de bevinding worden overal gevraagd. In de Herv. Kerk zijn de liturgische beweging en de romaniserende stroming één ontroerende vraag naar vulling van deze leegte (op een verkeerde wijze). Tegelijk wordt naar de apostolische successie gevraagd, opdat er steun in de rug zou zijn.

De vervlakking, die wij allerwege waarnemen, is een gevolg van een levenswaardering, die het gehele leven niet meer ziet onder het licht van de eeuwigheid. Men acht zichzelf een kind Gods, maar heeft daarin blijkbaar zo weinig plezier, dat de chr.' pers, de chr. radio, de chr. vereniging voor de vulling van dit armelijke leven moet zorgen in ontspanning, sport en vermaak. Ook dit is een symptoom van een ernstige ziekte. De innerweltliche Askese van het Calvinisme raakt zoek.

Een ander symptoom is de herleving van de scholastiek. Deze scholastiek is overal, ook binnen het Calvinisme, waar de religie coquetteert met de wijsbegeerte. In de Calvinistische wijsbegeerte dreigt m.i. de ware gereformeerde religie te sterven. De centrale plaats van het levend geloof bij Calvijn wordt of verwordt tot een functie in een denksysteem van de wedergeborene. Dit wedergeboren denken is echter wat anders dan de reine theologie van Calvijn, ja sterker een ernstige bedreiging van het levend geloof.

Deze hang naar de scholastiek zit het gereformeerd Protestantisme in het bloed. Hoe komt dit? Hoe komt het, dat de Schotse Kerk veel levender het Evangelie heeft vertolkt? De Schotse Kerk is door de vervolging heengegaan, de Nederlandse Kerk na de Reformatie door veel bespiegeling en theologische twisten. Dit gaf en geeft een verschil in diepte van inwoning van de Heilige Geest.

De scholastiek (anders dan de theologische bezinning!) is een degeneratie. Zij is begerenswaardig voor de natuurlijke mens, die zich zonder de Geest met de scholastiek kan behelpen. Deze scholastiek heeft zich meester gemaakt van vele leerstukken, die uitgelicht uit de verbanden met de drieënige God en Zijn woord en Zijn gemeente, ineenschrompelen. Eerst ontbreekt het levend bestaan van het Woord Gods, dan spint de scholastiek verder en bederft de hemelse leer en doet deze in allerlei stelsels en twisten ondergaan. Dat kan ook niet anders. Immers de rechte leer is geboren uit het geestelijke verstaan van de Schrift. Ontbreekt het laatste, dan is het eerste een anachronisme, die de verdwijning nabij is.

Zonder één ogenblik het pleit te voeren voor het huidige relativisme, dat de vastheid en het gezag van het Woord Gods ondermijnt en zonder uit het oog te verliezen, dat dit relativisme zelve symptoom is van de boven gesignaleerde onttrekking, moet anderzijds worden opgemerkt, dat de verstarring ter anderer zijde, geleid heeft tot kerkscheuringen op grote schaal. De Ger. Gez. dreigt te versectariseren. Kerkscheuring na kerkscheuring voltrekt zich, zonder dat men — uitzonderingen daargelaten — wezenlijk met de Schrift en de Belijdenis in strijd was. Ook dit is een uitloper van het oordeel Gods, dat in de herv. Kerk op een geheel andere wijze doorwerkt, maar zijn

uitwerking ook heeft in de kerken, die tot het Gereformeerde type behoren.

Alle bezwaren tegen de Herv. Kerk (ik heb er misschien mee dan U) vallen terug op de Kerken van gereformeerde confessie, zolang deze geestelijk onmachtig zijn elkander te vinden. Het opsplitsingsproces is een gevolg van het verstollingsproces en omgekeerd.

Bijzaken worden hoofdzaken en omgekeerd. Wij hebben ons meer bekommerd over de handhaving van de formulieren van Enigheid, dan over de zalving met de Heilige Geest, waarvan de Catechismus spreekt. Wij hebben ons meer bekommerd om de Dopersen met hun inwendig licht te bestrijden (terecht!) dan God te dienen in de kracht van de Heilige Geest. Wij hebben meer getheologiseerd dan gepractiseerd. Uit vrees voor geestdrijverij klinkt ons beroep op het Woord koud en leeg. Wij hebben met de verwerping van de Roomse biecht nagelaten de dagelijkse schuldbelijdenis en het dagelijks schuilen in het bloed van Christus. Wij hebben met de afzwering van alle pausen nagelaten de enige heerschappij van Christus elke dag te erkennen. Wij hebben met de verwerping van het kloosterleven nagelaten ons licht te laten schijnen temidden van een krom en verdraaid geslacht.

Nu geldt: Wee hen, wanneer de Here van hen geweken zal zijn. Zij liggen bloot voor alle oordelen.

De meest getrouwe handhaving van de Belijdenis, de meest ernstige betrachting van de kerkelijke tucht verkeert in zijn tegendeel, wanneer dit in los of ver verwijderd verband gebeurt met de Heilige Geest. Er zijn allerlei verbanden zoek. De scheuring in de instituten is zo aangrijpend en ingrijpend, dat wij deze scheuren niet dichtkrijgen door allerlei maatschappelijke, politieke

en verenigingssamenlevingen op interkerkelijke terrein, hoe gewenst overigens.

Menigeen zucht: Hoe komen wij er uit? Is er een weg terug?

Ook hier hebben wij te beginnen in het centrum en niet aan de omtrek. De enige weg terug is de weg van de bekering en van het geloof. Ook gereformeerde mensen uit allerlei kerken hebben de wedergeboorte, de bekering en het levend geloof uit de Heilige Geest nodig. De vorige generatie was in vele dingen trouw, maar op dit punt hebben zij hun kinderen niet ernstig genoeg de noodzakelijkheid van een algehele levensvernieuwing op het hart gebonden en voorgeliefd. Kuyper heeft vele gereformeerden uit de gezelschapskringen, waar de besten en de slechtsten bijeen zaten, uitgeleid, maar de geestelijke bagage is helaas veelszins zoekgeraakt.

Er is geen vernieuwing van de kerk, van de wetenschap en van de politiek te verwachten zonder de machtige impulsen van de Heilige Geest. Deze Geest paart Zich aan het Woord. Hij laat Zich niet als een post pro memorie uittrekken, maar wil in Zijn vrijheid worden gerespecteerd. Elke generatie moet opnieuw door deze Geest worden vernieuwd, ook de jonge intellectuele generatie van nu. Het geheim van de profetische geest, van de priesterlijke zelfverloochening en van de koninklijke moed om alleen te staan bij Bilderdijk, Da Costa, Groen van Prinsterer en vele anderen lag in de persoonlijke bekering tot God.

Elke reformatie begint bij de diepe ontdekking door de Heilige Geest, bij het getroffen zijn door het Woord Gods, bij de ontdekking van de Christus de Schriften. Ook nu is er een overvloed van genade en Heilige Geest. Bij alle overbezette dagprogramma's zet

God midden in de Ger. Gez. Zijn programma: Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid en alle andere dingen zullen U als een toegift worden. Wij zijn anderen dan ten zegen, wanneer wij eerst door God gezegend zijn. Dat brengt mee, dat wij ook in onze studententijd 'anders' zijn, omdat God ons verandert. Dan zullen wij studeren, wat wij kunnen, maar niet vergeten, dat de vreze des Heren is het beginsel van alle wijsheid. Op deze wijze alleen worden wij overmeesterd door de schriftuurlijke visie van Calvijn, die het licht van het Woord zag vallen tot in de uithoeken van ons bestaan en van de gehele wereld. Vanuit deze roepende en verkiezende God wordt de taak verstaan.

Het kerkelijk vraagstuk is en blijft urgent. De eenheid van alle gereformeerden ga ons te harte. Het wel en wee van de Hervormde Kerk deint na in alle Kerken, die uit haar voortgekomen zijn. De sleutel voor de oplossing van dit netelige en ingewikkelde vraagstuk ligt m.i. nog altijd in de Herv. Kerk, echter niet in handen van Herv. mensen, maar in de handen Gods. Wanneer Zijn hand onze hand raakt, zal de rechte oplossing komen. Wanneer God Zich verder onttrekt en verbergt om onze zonden, vallen wij verder uiteen. Wanneer Hij Zich op het gebed opnieuw in Zijn zegenrijke inwoning ontsluit, komen wij bijeen.

De crisis der Ger. Gez. is de nood om de verkiezende God, om de verzoenende Christus, om de wederbarende Heilige Geest.⁷

Dagboek van een Bijbel

Januari

Een drukke tijd voor mij: De meeste gezinsleden hebben het besluit genomen om mij dit jaar wat meer te lezen. De eerste twee weken ben ik dan ook veel gebruikt, maar daarna hadden ze zogenaamd geen tijd meer voor mij...

Februari

Deze maand was het schoonmaak. Gisteren hebben ze me afgestoft en weer op m'n plaats teruggezet. De vorige week heeft m'n eigenaar me een poosje gebruikt, omdat hij een meningsverschil had met zijn buurman en een paar teksten moest opzoeken om te bewijzen dat hij toch echt gelijk had.

Maart

De eerste dag van deze maand heb ik het druk gehad; mijn eigenaar werd voorzitter van een vereniging en hij moest mij wel gebruiken om een toespraak voor te bereiden.

April

Opa heeft ons deze maand een paar weken bezocht. Hij heeft mij elke dag uren op schoot gehad. Hij schijnt meer met mij op te hebben dan alle anderen van zijn familie. Ik vond het fijn.

Mei

Ik heb een paar groene vlekken op mijn bladzijden gekregen. Ze zijn afkomstig van een paar voorjaarsbloemen, die tussen mijn bladen te drogen werden gelegd....

Juni

Ik zie er uit als een verzamelalbum, want men heeft mij volgestopt met krantenknipsels. Eén van de meisjes gaat namelijk trouwen.

Juli

Vandaag stopten ze me in de koffer. Ik denk dat ze op vakantie gaan. Wat zou ik graag thuis blijven! Ik weet uit ervaring dat ik minstens twee weken lang in dit donkere ding opgesloten blijf.

Augustus

Ik zit nog steeds in de koffer; ze zijn vergeten me er uit te halen.

September

Eindelijk ben ik weer op mijn oude plekje gezet en ik heb gezelschap gekregen: bovenop mij liggen twee damesbladen, een autokrant en een paar puzzelboekjes en een stripboek. Ik zou willen dat ik evenveel aftrek vond als zij.

Oktober

Van de week werd ik een paar keer even ingezien; één van de gezinsleden is namelijk ernstig ziek. Op dit moment lig ik midden op tafel. Ik denk dat de dominee op bezoek komt.

November

Ik ben weer op mijn oude plaatsje beland. Iemand vroeg aan de vrouw des huizes of ik een verzamelalbum was.

December

Het gezin is volop bezig met de voorbereiding op het kerstfeest. Straks zal ik wel weer opengeslagen worden bij Lukas 2 en op Oudejaarsavond bij Psalm 90. Maar verder hebben ze geen belangstelling voor mij. Ik vrees dat de geschiedenis zich na de jaarwisseling herhaalt.....

(Overgenomen)

Sprekers themadagen 2023

Thema: Christus alles?!

Christus' in de rechtvaardiging
(deelthema 1)

Christus' in de heiliging (deelthema 2)

Wilnis: 25 maart

Rechtvaardiging

dr. A. de Reuver (Waddinxveen)

Heiliging

ds. H.C. Bezemer (Culemborg)

t' Harde: 22 april

Rechtvaardiging

ds. J.W. Verboom (Apeldoorn)

Heiliging

ds. J. van den Os (Harderwijk)

Tholen: 22 april

Rechtvaardiging

ds. H. Peet (Sliedrecht)

Heiliging

ds. P.D. Teeuw (Sliedrecht)

Ridderkerk: 7 oktober

Rechtvaardiging

ds. H. Peet (Sliedrecht)

Heiliging

ds. P.D. Teeuw (Sliedrecht)

Veenendaal: 14 oktober

Rechtvaardiging

ds. J.W. Verboom (Apeldoorn)

Heiliging

ds. J. van den Os (Harderwijk)

Boekbespreking

In bange dagen,

pastorale wenken in angst en twijfel.
Geschreven door dr. P.C. Hoek.

Ieder mens is bekend met bange gedachten en gevoelens. Soms kan dat nog dieper gaan: we zijn angstig. Dit boek is bedoeld als een verkenning van deze ervaring. Het gaat daarbij niet alleen om bang-zijn of angstig in de algemeen menselijke zin. Het gaat met name om de geestelijke strijd die daarmee gegeven is of daardoor versterkt wordt. De schrijver legt het oor te luisteren bij de Heilige Schrift. Een aantal Bijbelse gestalten worden aan de lezer voorgesteld. Daarnaast komt ook een aantal stemmen uit de geschiedenis van de kerk tot klinken.

Thema's die aan de orde komen zijn onder andere: angst en wedergeboorte, angst en bekering, angst en de boze, angst en de Heilige Geest. Het boek wordt afgesloten met een aantal 'pastorale wenken': wat is de Bijbelse remedie tegen bange en angstige gedachten en gevoelens? Met name komen daarbij de omgang met het Woord, het gebed en de gemeenschap der heiligen aan de orde.

Dr. P.C. Hoek is als docent praktische theologie verbonden aan het Hersteld hervormd Seminarie.

A. Kok

